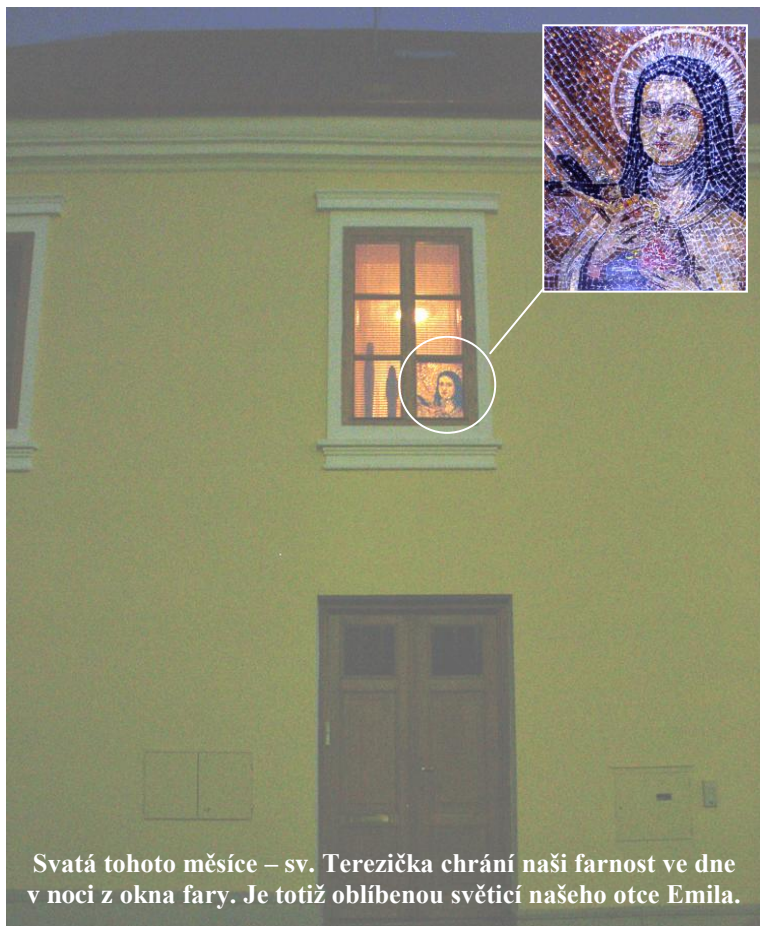

Fryštácký FARNÍČEK

21 ZPRAVODAJ FRYŠTÁCKÉ FARNOSTI - ŘÍJEN 2004

Svatá tohoto měsíce – sv. Terezička chrání naši farnost ve dne v noci z okna fary. Je totiž oblíbenou světící našeho otce Emila.

Duchovní slovo

Od raného dětství, jsem si zvyklí přijímat různá sdělení se samozřejmostí důvěřivého dítěte. Docela lehce jsme mohli věřit lidem, kteří nás obklopovali láskou a pozorností. Nebylo to tak těžké. Během svého života jsme však pochopili, že nemůžeme věřit všemu, co nám někdo povídá. Možná nás někdo někdo zklamal, protože nám lhal anebo nedodržel dané slovo. Také jsme možná zažili nedůvěru jiných lidí, i když jsme věci mysleli upřímně a mluvili jsme pravdu. Vztahy mezi lidmi jsou velmi křehkou skutečností. Ještě delikátnější a křehčí je náš vztah k Bohu. Je to víra, která nám umožňuje vstoupit do vztahu s Bohem. Mluvíme o Boží přítomnosti, kterou se snažíme prožívat během modlitby i během svých obyčejných činností. Každý ovšem máme s vírou v Boha své vlastní zkušenosti. Měl je také prorok Habakuk. Stěžuje si před Pánem, že zlo vítězí nad dobrem. Nařiká nad údělem vyvoleného národa, který trpí násilím od svých nepřátel a také vlastní řevnivostí. Bůh ho vybízí k trpělivosti a k obnově důvěry v jeho bdělou přítomnost. Bůh předpovídá den, kdy bude zlo potrestáno.

Apoštolové měli také problémy se svou vírou, a proto prosili Pána: „Pane, dej nám více víry!“ Pán Ježíš je poučuje, že je třeba určité skromnosti v postoji vůči našemu Stvořiteli. Bůh přece není náš sluha, který musí hned vyslyšet naše přání. On nás přece vede a chce naše dobro, které nejsme vždy schopni ihned postřehnout. Máme zaujmout postoj služebníků, kteří jsou si vědomi své podřízenosti.

Připomínám jedno úsloví, které jsem slyšel od kardinálu Štěpánovi Trochtovi. On dodával ke známé větě: „Jsem služebníci neužiteční...“ ještě svůj dovětek, „...ale ne zbyteční“. Vycházel asi ze své osobní zkušenosti, že Pán ho používá tehdy, kdy On chce a tak, jak On chce. To pak byla jistota jeho života víry. Přeji, abychom všichni došli ke zkušenosti ve víře, že Pán o nás ví a neposlal nás na tento svět náhodou. Do dalších dnů života s Bohem ve víře zěhná

otec Emil

Světice měsíce - sv. Terezie od Dítěte Ježíše (1. 10.)

- ❖ Narodila se r. 1873 v Alençonu a byla poslední z devíti dětí Louise Martina a Zélie Guerinové.
- ❖ Rodiče pomýšleli zprvu na to, že oni sami budou sloužit Bohu v klášteře a jejich touha se jim splnila na dětech, protože pět z nich bylo řeholicemi (z toho čtyři v karmelitském řádu ve francouzském Lisieux – Pavlína, Marie, Tereza a Celina).
- ❖ Když byly Terezece čtyři roky, zemřela jí matka a celá rodina se odstěhovala do Lisieux.
- ❖ Karmelitský řád žádá na řeholicích tvrdou kázeň. Manuální práci bylo vymezeno pět hodin denně, chórové modlitbě a rozjímání šest, osvěžení a soukromému zaměstnání čtyři, cvičení novicce hodina a spánku šest až sedm hodin.
- ❖ Prvních pět let trpěla Tereza pocitem samoty, ale po otcově smrti vstoupila do řádu i sestra Celina, kterou měla obzvlášť ráda, a kromě toho dostala od Pavlíny, která se mezitím stala převorkou, příkaz psát vzpomínky z dětství.
- ❖ Terezie už předtím psala verše a dokonce napsala i divadelní hru *Poslání Jany z Arku*.
- ❖ Její křehké zdraví však nakonec nesneslo tvrdý život karmelitek. O Velikonocích 1896 už kašlala krev, za rok ji přenesli na ošetřovnu a tam také v roce 1897 zemřela.
- ❖ Zpráva o její svatosti se brzy přenesla přes zdi karmelitského kláštera v Lisieux.
- ❖ Město samo se stalo poutním místem Západu a mezi rokem 1929 až 1954 tam byla na její počest postavena bazilika.

P. Cyril Juroška

Jak jsme již uvedli v minulém čísle Farníčku, na DISu je trvale ubytován kněz P. Cyril Juroška. Abychom se s ním trochu seznámili, položili jsme mu několik otázek.

• **Můžete se nám, prosím, představit?**

Narodil jsem se 29. 6. 1921 v Prostřední Bečvě a měl jsem 11 sourozenců. Čtyři z nich zemřeli ještě v dětství a čtyři v dospělém věku. A čtyři ještě žijeme. Dva bratři a sestra, která se, dá-li Pán Bůh, v listopadu dožije 92 roků.

Ve Fryštáku nejsem poprvé. Moje sestra Anna totiž sloužila jako služka u známé učitelky Jadrníčkové – Burianové, vodívala ji do ústavní kaple na mši svatou, a tak věděla o zdejším salesiánském ústavě a já jsem v roce 1938 nastoupil do 3. třídy gymnasia ke studiím. Po 5. třídě jsem odešel do salesiánského noviciátu v Ořechově u Polešovic. Po prázdninách jsem zase přijel do Fryštáku k dalším studiím. Nepobyl jsem zde dlouho. V říjnu 1942 jako dvacetiletý jsem podléhal vojenské službě a tehdejší mladí muži museli na nucené práce do Německa. Byli jsme s ostatními fryštáckými mladíky odvezeni do Essenu do Krupových závodů. Když byly Krupovy závody za půl roku zničeny bombardováním, byli jsme přeloženi blíže Breslau, to je nynější Wrocław v Polsku. Když se v lednu 1945 blížila fronta k Breslau, naložili jsme těch pár svých věcí na sánky a přes zamrzlou Odru jsme šli k českým hranicím.

Po válce jsem si dodělával gymnasium, studoval jsem filozofii a pedagogiku a v roce 1948 jsem šel studovat bohosloví na salesiánské bohosvědné učiliště. V noci ze 13. na 14. dubna 1950 byl klášter v Oseku přepaden ozbrojenými složkami tehdejšího státu a my jsme se stali vězni. Kvůli studiu jsem měl odklad vojenské služby, tento odklad mi byl zrušen a musel jsem nastoupit na vojenské pracovní tábory. Byl jsem tam na 12ti pracovních místech, pracoval jsem v kamenolomu v lese, stavěl kasárny v Brně a vojenské objekty u Jihlavy.

Po propuštění z tzv. vojny jsme směli hledat jen občanské zaměstnání. Já jsem je našel na 9 roků v CSP Holešov a 6 roků v továrně na pračky Romo Fulnek. Mezitím jsem studoval bohosloví a v roce 1966 jsem byl vysvěcen na kněze.

• **Kde všude jste ve svém duchovním životě působil?**

Roku 1969 jsem nastoupil jako kaplan v Přerově a po čtyřech letech jsem se stal farářem v Domaželicích u Přerova, kde jsem působil 31 roků. Takže těch míst moc nebylo.

• **Jak se Vám zatím líbí ve Fryštáku, jací jsou Fryštačané?**

Ve Fryštáku se mi moc líbí. S Fryštákem se mi vrací kus mládí, nakolik je to možné. Ale vlastně jsem se ještě ani nestačil pořádně rozhlédnout. Doufám, že mne zde budou čekat další milá překvapení podobná tomu, když jsem viděl zařízení ústavu a srovnal je se zařízením před

66 roky.

- **Co rád děláte ve svém volném čase?**

Mám rád libivou hudbu, aforismy a překlady povzbuzujících vět, například: *Chceš-li mít rád Spasitele, uť se pro něj trpět směle! Jenom v samém zapírání vzlétne duše k nebes báni!*

- **Jaké je Vaše životní krédo?**

Co pomůže, když někdo má víru jako Brno, když bydlí v Praze!!!! (Pavel Kosorin)

Děkuji za rozhovor a přeji Vám plno radostných zážitků ve Fryštáku

Z dějin naší farnosti

aneb jak vypadala fryštská farnost v minulých stoletích

15. KOSTEL – liturgické předměty – GOTICKÁ MONSTRANCE (dokončení)

Ani ve 20. století nezůstala gotická monstrance v klidu uložená na fryštské faře a také ji se bohužel dotkly bouřlivé a zvláště pro českou církev nepříznivé události, které byly způsobeny především nástupem komunistického totalitního režimu v naší zemi. Jaké tedy byly osudy této významné památky v nedávné době?

Fryštská farnost si byla dobře vědomi historické hodnoty monstrance, velmi si ji vážili, a proto byla tato památka používána při nejvýznamnějších církevních událostech roku, především při nošení Nejsvětější svátosti v průvodech na slavnostech Božího Těla (viz foto), které se veřejně ve Fryštáku konaly do roku 1961. Podle pamětníků v ní byla také vystavena Eucharistie o Velikonocích na Bílou sobotu v kostele u Božího hrobu.

Přišel ale komunismus, který se moc šetrným a zodpovědným přístupem k církevním uměleckým památkám nevyznačoval, o čemž se mohla fryštská farnost přesvědčit hned na počátku totalitní éry, jak o tom svědčí zápis P. Pijáka ve farní kronice z r. 1951 s názvem: *Starosti se starožitnou fryštskou gotickou monstrancí z r. 1400, původně štípskou. P. Piják píše: Když se mělo konat „Boží Tělo“, pravil p. kostelník František Šenkmajer duch. správci Al. Pijákovi: „Dp. přineste z fary tu starou stříbrnou monstranci, s tou se chodí v průvodě.“*

„Na faře žádná monstrance není“, pravil na to duch. správce. „Ale je, je schovaná tam a tam,“ pravil strýček kostelník. Ale monstrance tam nebyla, kde jako měla být, a duchovní správce ani nevěděl, že nějaká taková monstrance ve Fryštáku vůbec je, protože začal působit ve Fryštáku bez jakékoliv odevzdávky fary. – Kde tedy monstrance je? Byla snad schována na jiném místě na faře, nebo snad mimo faru? Po delším doptávání si

kněží – salesiánů, kteří ve Fryštáku byli v době likvidace ústavu, sdělil P. Karel Divoš, poslední ředitel ústavu, že monstrance byla odvázena z Fryštáku do Uh. Hradiště týmž autem jako on v tu noc likvidace. Farní úřad hlásí to hned Památkovému úřadu v Brně. Ten po delší době pátrání po monstranci oznamuje dopisem ze dne 18.12.1950, že monstrance se nachází t. č. v úschově cirk. odd. KNV v Gottwaldově a pak druhým dopisem ze dne 2. 1. 1951, že monstrance byla 15.12.1950 předána Nábož. fondu v Praze II., Vladislavova ul. č. 12. a zároveň sdělují, že požádali tento fond, aby monstranci vrátil fryštickému kostelu jako právoplatnému majiteli, což tento na žádost i farního úřadu ve Fryštáku učinil. Tak se stalo, že 21.3.1951 farní úřad, zastoupený jeho administrátorem Aloisem Pijákem, monstranci převzal od okres. církevního tajemníka Antonína Svobody za přítomnosti svědků p. Josefa Petráše z Fryštáku a Vladimíra Polepila, předsedy MNV ve Fryštáku. O převzetí byl sepsán protokol.

O monstranci už pak nejsou v době komunismu na faře žádné zprávy. Od fryštického kronikáře pana doktora Zapletala jsem se ale dozvěděl, že monstrance byla po určitou dobu uchovávána také na zámku ve Vizovicích (viz foto), kde se na ni byl podívat. Údajně byla uschována v prostorách nepřístupných veřejnosti a přístup k ní tehdy vyžadoval zdlouhavé vyřizování povolení na úřadech.

Nieméně konec komunismu zastihl tuto památku ve Fryštáku. Monstrance byla nadále užívána pouze při největších církevních slavnostech, těsně před rokem 1998 snad už jen jednou nebo dvakrát za rok. V roce 1998 fryštická farnost zapůjčila tuto vzácnou památku na výstavu s názvem: „Od Gotiky k renesanci. Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400 – 1550“, což byla největší výstava středověkého umění, která se kdy v českých zemích konala (probíhala od podzimu 1999 do 27. února 2000). Celá expozice se skládala ze tří výstav – v Brně, Olomouci a Opavě, přičemž jenom výstavou v Olomouci (v Muzeu umění), kde byla vystavena naše monstrance, prošlo přes 21 000 návštěvníků. (Monstrance z Fryštáku byla na této výstavě pojištěna na 1 500 000 Kč). Kvůli větší bezpečnosti byla naše gotická monstrance po skončení výstavy ponechána ve střeženém trezorovém depozitáři v Olomouckém arcibiskupství. Do Fryštáku přijela naposledy v loňském roce jen na několik dnů, na zdokumentování, ohodnocení a zanesení do nového inventáře fryštické farnosti. Její cena byla odhadnuta na 2 000 000 Kč. V nedávné době přišla z Olomouce žádost o propůjčení monstrance pro stálou expozici církevních uměleckých předmětů právě v Olomouci, s čímž náš otec Emil samozřejmě souhlasil. Jinak se do budoucna počítá s celkovou odbornou restaurací celé této památky.

Zámek ve Vizovicích

Tolik z historie naší nejvýznamnější církevní památky. I když je tato monstrance pro naši farnost velikou vzácností, musíme si uvědomit, že to, co do ní bylo po staletí vkládáno – Eucharistie, musí mít pro nás hodnotu nesrovnatelně větší – nevyčísitelnou.

Vít Němec

Boží tělo 1940 – před baldachýnem kráčí P. Ignác Stuchlý

Dvacet vzkazů rodičům od jejich dětí

Nerozmazlujte mě – vím dobře, že bych neměl dostat všechno, o co si řeknu, ale já vás jen zkouším.

Nebojte se být přísní a pevní – mám to raději, neboť se cítím bezpečněji.

Nedovoďte, abych si vytvořil špatné návyky – musím se spoléhat na vás, že je včas odhalíte.

Nedělejte ze mě menšího, než jsem – nutí mě to, abych vám nesmyslně dokazoval, že jsem „velký“.

Nehubujte, nenadávejte a nedomlouvejte mi na veřejnosti – daleko více na mě zapůsobí, když si se mnou promluvíte v klidu a soukromí.

Nemluvte jenom vy, ale snažte se mi naslouchat.

Nenechte se příliš vyvést z míry, když řeknu, že vás nemám rád – nejste to vy, koho nemám rád, ale vaše moc, která mě ohrožuje.

Nechraňte mě před všemi následky mého jednání – potřebuji se někdy naučit snášet i neúspěch a obtíže.

Nevěnujte přehnanou pozornost mým drobným poraněním a bolístkám – dokážu se s nimi vyrovnat sám.

Nerozčilujte se – vztek a ostrá slova nepřinesou nic pozitivního, spíše mohou ublížit.

Nedávejte nesplnitelné sliby – pamatujte si, že se cítím mizerně, když se sliby nedodržíte.

Nezapomínejte na to, že se nedokážu vyjádřit tak, jak bych chtěl – nejsem proto někdy zcela přesný a nebývá mi rozumět.

Nešetřete chválou a uznáním – spíše tak pochopím, že stojíte na mé straně.

Nebud'te nedůslední – to mě úplně mate.

Neříkejte mi, že mě nemáte rádi – i když někdy dělám příšerné věci.

Neříkejte mi, že mé obavy a strach jsou hlouposti – pro mě jsou velmi skutečné a hodně pro mě znamená, když se mi opravdu snažíte porozumět.

Nesnažte se mi namluvit, že jste dokonalí a bezchybní – hrozně mě šokuje, když zjistím, že to tak není.

Nikdy si nemyslete, že je pod vaši důstojnost se mi omluvit – po upřímné omluvě se můj vztah k vám stává ještě vřelejším.

Nezapomínejte na to, že rychle dospívám – je to určité těžké držet se mnou krok, ale prosím, snažte se o to.

Nezapomínejte na to, že nemohu dobře vyrůst bez spousty lásky a porozumění – ale to vám snad nemusím říkat, že ne?

Kalendárium

říjen 2004

2. 10. Památka sv. Andělů strážných
3. 10. 27. neděle v mezidobí
4. 10. Památka sv. Františka z Assisi
10. 10. 28. neděle v mezidobí
15. 10. Památka sv. Terezie od Ježíše
17. 10. 29. neděle v mezidobí
18. 10. Svátek sv. Lukáše, evangelisty
24. 10. 30. neděle v mezidobí
28. 10. Svátek sv. Šimona a Judy
31. 10. 31. neděle v mezidobí

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2004/05

1. třída	pondělí	11:20
	škola	paní Němcová
2. třída	pondělí	11:20
	škola	paní Skaličková
3. třída A	pondělí	12:10
	škola	paní Skaličková
3. třída B	pondělí	12:10
	škola	otec Emil
4. třída	středa	12:30
	fara	otec Emil
5. třída	středa	12:30
	fara	otec Emil
6. třída	středa	11:15
	fara	otec Emil
7. – 9. třída	pondělí	13:30
	fara	paní Hynková

POUŤ NA VELEHRAD

V sobotu 9. 10. se uskuteční na Velehradě pouť Vizovického a Kyjovského děkanátu za obnovu rodin a kněžských povolání. Budeme odjíždět v 15 hodin z Fryštáku. Na programu bude růženec, adorace a mše svatá, kterou bude koncelebrovat Mons. Jan Graubner. Pokud máte zájem, přihlaste se, prosím, v sakristii.

Poutní místa Moravy a Slezska

V dalším čísle Farničku (listopad) najdete první část nového seriálu na pokračování, který věnujeme našim poutním místům.

Od loňského roku jsme se Vás snažili seznámit s některými nejznámějšími světci.

Věříme, že tyto informace byly pro Vás přínosné a prospěšné.

Možná se k seriálu o „svatých“ po čase vrátíme a přineseme Vám další osudy lidí, kteří svůj život obětovali našemu Pánu.

Poutní místa Moravy a Slezska jsou těmi nejbližšími, která můžete při svých cestách navštívit. Možná právě naše informace budou pro vás inspirující. A třeba se také dozvíte něco nového, co jste zatím o těchto místech posvěcených mimořádnou Boží přítomností ještě nevěděli.

Vaše redakce

ŘÍJEN – MARIÁNSKÝ MĚSÍC

Nejbližším poutním místem zasvěceným Panně Marii je svatý Hostýn.

Oddechový koutek

Doplňovačka – Naši kostelníci

První službu kostelníka ve fryštáckém kostele sv. Mikuláše po II. světové válce vykonával **tajenka**, který zemřel v roce 1962 ve věku 87 let. Pak „sloužil“ kratší čas pan Vladislav Doležal. V roce 1966 jej vystřídal jeho bratr Jan Doležal. Nynější kostelník pan Ludvík Košák působí v této funkci od konce roku 2000.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
▶															◀

1. kůl u stromku	9. část oběda
2. slovensky „papoušek“	10. velký zemědělský pozemek
3. rvačka	11. velké myši
4. plán (stavby)	12. primitivní plavidlo
5. obyvatel Polabí	13. lenoch
6. oběžnice	14. silnice přes železniční trať
7. umělá hmota	15. malý palec
8. část vysokého domu	16. strava

Tajenka z minula: Mše svatá – kostel.

Připravil František Záhola

FRYŠTÁCKÝ FARNÍČEK – zpravodaj farnosti sv. Mikuláše ve Fryštáku.

Vychází 1x měsíčně.

Redakční rada: P. Emil Matušů, Mgr. Pavel Nášel, Vít Němec, Pavel Osoha ml., Petr Popelka

Římskokatolická farnost Fryšták, P. I. Stuchlého 25, 763 16 FRYŠTÁK, tel: 577 911 005.

E-mail: farnicek@post.cz, internet: <http://www.frystfar.wz.cz>.

Uzávěrka pro vaše příspěvky je vždy ke 25. dni měsíce.

Určeno pro vnitřní potřebu, neprodejné.

Vyšlo 2. 10. 2004 v nákladu 250 ks.